

pokračování ze strany 22

ukončení kulturního večera. Před spaním si chceme ještě vyčistit zuby. Jdeme na dvůr pod širé nebe, kde koupelnu supluje koutek se studenou vodou, a na záchod jsme posláni do zadní části dvora na hnůj. "Tomu říkám ekologické hospodaření!" konstatuje David. "Postřehl si prehistorickou dámskou hygienickou pomůcku?" špil na mě kámoš. Mlčky a diskretně potvrzuji, že jsem také zaregistroval kousky starého vyčnívajícího hadru z dřevěných tepláků dospívající dcery.

NEOČEKÁVANÝ ADRENALINOVÝ ZÁŽITEK

Ráno vstáváme všichni brzy. Pirožkovi v šest hodin odchází na společný sběr okurek. My zase šlapeme na jih podél řeky Prut, která tvoří hranici s Rumunskem. Cesta končí přímo u břehu řeky. Čekáme na trajekt. K našemu překvapení ovšem přijíždí malá lodička s převozníkem s kapacitou jeden pasažér + kolo. Cena za odvoz činí pouze jeden lei (v přepočtu asi dvě koruny!). "Škoda jen, že se tu válí tolik odpadků," povídá Vláda. Dokonce je zde i něco jako bar, kde se dá koupit pár základních potravin včetně občerstvení. Jeho obsluha na nás spustí pěkně česky: "Vítejte kamarádi! Dáte si něco k pití?" Zjišťujeme, že chlapec se jmenuje Sergej. Tři roky pracoval v Čechách. "Mám pro vás jednu adrenalinovou zábavu. Vodní lyže. Chcete si zajezdit?" ptá se všech po úvodním osvěžujícím ovocném drinku. Nikdo z nás to zatím doposud nevyzkoušel, a proto si nečekanou nabídku nenecháváme ujít. Za zajímavou cenu 50 lei na osobu (100 Kč) se všichni postupně s nadšením střídáme.

PODZEMNÍ RARITA

Hlavní město pro nás nepředstavuje žádný důvod k většímu zdržení. Kromě českých trolejbusů, nádherných triček s vinařskou tematikou a dobrých domácích pochutin na místním trhu nenarážíme na nic atraktivního. Stačí však ujet 30 kilometrů za Kišiněv a dojíždíme asi do nejzajímavější oblasti celé země, do vinařské vesnice Milestii Mici. Nachází se zde největší podzemní vinné město světa. Brzy se má stát i součástí Guinnessovy knihy rekordů.

Plánujeme nocleh na okraji pole. U pumpy se s Davidem polonazí snažíme trochu omýt prach a špínu z cest, když nás oslovuje jakási místní paní: "Zdrávkujte maladci!" Za pár minut již sedíme u stolu na zahradě a živě diskutujeme s jejím manželem Koljou. Všudypřítomná chudoba nezabraňuje pohostinným a milým Moldavanům snést hostům vše, co poskytuje jejich skromný příbytek a zahrada. Díky tomu máme na stole bohatou večeři. Během jídla zjišťujeme možnosti návštěvy podzemního vinařského komplexu.

"Běžně se má vstup domloutvat několik dní dopředu, ale zítra se vám tam návštěvu pokusím vyjednat. Pár let jsem tam pracoval a stále tam mám několik kamarádů. Ovšem na kolech vás tam určitě nepustí. Uvnitř se totiž jezdí auty," vysvětluje hlava rodiny. Ráno usedáme do golfu. Míříme ke vstupní bráně. Vyplňujeme pár formulářů a platíme 150 lei na osobu jako vstupní poplatek. K nám do auta si ještě přisedá místní průvodce Denis. Vláda si bere Lucku na klín, abychom se všichni vůbec vešli do jednoho vozu. Vede sem široká obousměrná asfaltová silnice. Jedná se o skutečný gigant. Chodby měří sedm metrů na šířku a tři a půl na výšku. Při jízdě se v klidu vyhýbáme i naloženým nákladům. "Dříve se tu těžil kámen, ale v šedesátých letech minulého století bylo vše předěláno na obrovský vinný sklep," začíná vypravovat Denis. Každá ulice má své jméno dle vína, které se tu skladuje. Projíždíme právě ulicí Sauvignon, za chvíli odbočujeme do Feteasci a pak do Purcari. Vždy je na jejich okraji spousta velikých sudů plných vína.

"V podzemí je celkem 250 kilometrů silnic. My ovšem projedeme pouze malou část. Máme tu 1 265 dubových sudů, do kterých se vejde kolem 6 000 litrů vína," pokračuje v zajímavém vyprávění průvodce. Jenom žasneme nad rozměry a čísla. Pomalu vyjíždíme z hloubky 83 metrů na povrch.

Po zajímavé prohlídce balíme věci. Odpoledne jsme u řeky Dněstr. Ta tvoří hranici s velmi zvláštní oblastí. Jedná se o poměrně velkou raritu. Začíná zde totiž vlastně takové Moldavsko v Moldavsku. Oficiální název je Podněsterská moldavská republika. Vznik sahá ještě do dob SSSR. V této východní oblasti, za řekou Dněstr, žijí převážně rusky mluvící občané z bývalého Sajuzu. Po rozpadu Sovětského impéria v roce 1991 měli tyto obyvatelé obavy z násilné rumunizace, a proto se odmítli vzdát svých majetků a stát se Moldavany. V roce 1992 se po ozbrojeném konfliktu fakticky východní část země oddělila od Moldavska. Mají svého prezidenta, policii, armádu, parlament, vlajku, dokumenty a dokonce i měnu - podněsterský rubl. Jejich republiku ale do dnes nikdo ve světě neuznal, proto jsou pořád bráni jako součást Moldavska.

Právě procházíme dost byrokratickou celní kontrolou u města Bender. Její cíl je nám všem od začátku jasný. Úplatek! Voják si nás bere stranou a začíná monolog: "Maladci, vy máte vízum pouze do Moldavska a tato část země má jiná pravidla! V pase vám chybí registrace!" upozorňuje nás se vši vážností.

"Žádnou nepotřebujeme," snažíme se s Davidem namítat.

"Ale ano, jinak vás dál nepustím!" říká důrazně.

"Zkusíme tedy smlouvat," navrhuji.

"Kolik máme zaplatit, abychom mohli jet dál?" ptáme se tlustého oficíra.

Evidentně pookřál. "Osm dolarů na osobu," odpovídá již spokojeněji.

"Víte, ale my tolik hotovosti v cizí měně vlastně ani nemáme," a ukazujeme mu naše cestovní šeky. Rychle ještě vytahujeme různé drobnosti v podobě přívěšků, blikátek a tužek, které s sebou vozíme pro obdarování dětí.

"Charašo!" reaguje potěšeně. Bere si hned tři přívěšky na mobil a k tomu celkem deset dolarů. Ty jsme dali před ním společně dohromady.

Po pár kilometrech vyjíždíme do hlavního města Podněsterské moldavské republiky - Tiraspolu. Ve skutečnosti se jedná o takový skanzen komunismu. Všude jsou staré symboly a hesla ještě z dob Sovětského svazu i se srpem a kladivem.

"Je tam napsáno, ať žije SSSR!" překládám Luce a Vládovi některé z nápisů. V centru před parlamentem pozorujeme obrovskou sochu Lenina. Naproti němu stojí další pomník. "Můžeš fotit! Nikdo nejde!" volám na Davida. Ten vytahuje přístroj z obalu a po zmáčknutí spouště ho zase rychle schovává. Takto v Tiraspolu pořizujeme většinu fotek.

ZÁVĚREČNÁ RELAXACE

Vítá nás "górod" hrdinů s velkou pěticípou hvězdou. Šlapeme skrz rozlehlou Oděsu. Na vlakovém nádraží si chceme koupit jízdenky do Lvova na druhý den. Podvodníky ignorujeme a raději si vystojíme dlouhou frontu až k přepážce.

Oděsa je pověstná svojí vysokou trestnou činností, proto máme trochu obavy, jak to tu bude v noci vypadat. Kolem se potuluje pár urvaných opilců, ale jinak nic. Noc přecháváme sice ne úplně dobře vyspalí, ale relativně v klidu.

Nezkrácenou verzi „nejdelších, nejdobrodružnějších a možná i nejúchylnějších cyklistických akcí v ČR“ najdete v knize CYKLISTICKÉ MASO V ČESKÉ KOTLINĚ z nakladatelství Cykloknihy.

www.cykloknihy.cz

Jim. Mango je tvrdé jako jablko a první dojem je slaný a křupavý, následuje zakousnutí do chilli, to je mimořádně palčivé. Ale pak dojde na mango, jehož sladkost tušíte, ale cítíte jeho kyselou svěžest. Je to prostě dávka energie v líném horkém dni.

Kde pokrm najdete
Ulicky kolem dakarského Marché Sandaga, obzvláště Av Peytavin, jsou hlavní oblastí mangue verte. Balíček obvykle stojí okolo 50 XOF - západoafrických franků což je asi 0,10 USD.

* TIPY * O mangue verte je známo, že může být i nebezpečné - může vyvolat úpornou žaludeční nevolnost - pokud je mango příliš nezralé. Vyhnete se mu proto v období od listopadu do prosince. (Většina dětí má zakázáno mangue verte v této době jíst, ale některé si nemohou pomoci a jedí je v tajnosti.) Mango je bezpečné od ledna do dubna a chutná nejlépe právě před sezonou žlutého manga v květnu a červnu.

Amy Karafin a Maimouna Ciss

Recept na Mangue Verte

BUDETE POTŘEBOVAT

1 zelené mango
1/2 malé limetky (nemusí být sůl nebo syká směs koření (např. Podravka)
práškové chilli

POSTUP

Mango oloupejte a nakrájejte na plátky. Pokud máte rádi kyselé, pokapejte ho trochu šťávou z limetky a promíchejte. Posolte a posypejte podle chuti chilli, případně i směsí koření.

- ŠIROKÝ SORTIMENT VENTILÁTORŮ A PŘÍSLUŠENSTVÍ PRO VENTILÁTORY

www.ventilatory-kars.cz